

Світло засліплює очі. Він примружується. Ще не бачить крісел, не чує з кабінетів, як візаються в кістки надзвукові торпеди. Він ще не зустрів жодного лікаря. Але біле пронизливе світло й запах, різкий навіть у приймальні, — усе волає про години нестерпних тортур, що на нього чекають.

В Антона фігові зуби. Мама — стоматологиня. Найкращі медичні пасти, пігулки із фтором, інтердентальні щітки («Курапрокс» № 7 і № 9), гігієнічна чистка щопівроку, білого цукру в хаті не буває, та варто сісти в крісло, відкрити рот — сто двадцять незабутніх хвилин колупання глибокого вторинного карієсу — отримайте й розпишіться! Генетична аномалія.

— Привіт, Антошо, — адміністраторка Люда всміхається до нього верхніми вінірами. На нижні вона ще не заробила. Така усмішка робить її схожою на бобра.

— Я до М'ясницького, — тихо й важко мовить Антон. — На чотирнадцяту тридцять.

Він з Людою не панькається. Він ненавидить дантистів і все, що з ними пов'язане. Навіть маму трохи ненавидить, тому із чотирнадцяти років до неї в крісло не сідає.

Минулого разу його відправили до Просенко. Вона молода й сором'язлива, тож відразу погодилася ставити коронку. Того самого дня спляла йому зуб до то-

ненької палички, що стирчала з ясен. Мама влаштувала їм обом справжній армагедон на тему «зберігати свої зуби якнайдовше», у чому не було жодного сенсу, бо зуб уже спиляли. Просенко пішла до іншої клініки. На її місце прийшов М'ясницький.

«М'ясник», — думає Антон, дивлячись на квадратного М'ясницького, коротко стриженого, половина обличчя якого вкрита щетиною. І хіба це обличчя? Пика: ніс, губи, рот — усе величезне. Здається, він досить молодий, але таким громилам місце біля дверей нічних клубів, щоб викидати на вулицю обдовбаних студентів, які втратили зв'язок з реальністю. Таким не можна вручати медичні дипломи, не можна потім одягати їх у зелені костюми.

Ці кольорові, не білі, костюми Антон вважає понтами. Їм віддають перевагу жовтороті інтерни чи заслужені й усіляко нагороджені. Такі зазвичай чудово володіють теорією, але з практикою не товаришують. Нормальні лікарі ходять у білому й не вийожуються.

Одного дня в кріслі саме такого заслуженого — професора Брайтмана — Антон мало не відкинув ноги. Мама з нього потім глузувала, типу підбадьорювала: «Ха-ха-ха, оце в тебе фантазія, Антошо!».

Це ж не їй у ясна вгризався металевий затискач, що здавалося, ніби кістка ось-ось лусне, а розмовляти, маючи в роті розтяжку кофердама — зелену гумку на металевій рамці, крізь отвір якої стирчить висвердлений до самого шлунку зуб, — неможливо.

Антон і стогнав, і хлипав, але професор фальшиво просив потерпіти трішечки, анестезії не додавав і пра-

цював ще хвилин тридцять під «Реквієм» Моцарта. На частині «Лакримоза» Антон зрозумів, що йому повний капець...

— Денис Олександрович, — М'ясницький простягає Антонові лапу.

Чорт, як між цими пальцями не губляться інструменти?!

— Дуже приємно, — бурчить Антон, якомога глибше вкручуючи свій зад у крісло.

І сучасні лампи давно не сліплять очей, і анестезія здатна вмертвити будь-яку, навіть найістеричнішу, плоть, але голка так само боляче коле, і від дзижчання бора в Антона реально зводить ступні.

— Я теж ненавиджу стоматологів, — каже Денис Олександрович і тисне на педаль, відправляючи Антона в горизонтальну безпорадність мишеняти перед слоном.

Антон одягнений у джинси, хоча на вулиці спека, й у фліску з довгими рукавами. Одяг охороняє його особистий простір. Завдяки йому Антон не торкається знаряддя тортур.

М'ясник бере одноногу чаплю стоматологічного дзеркала й зонд:

— Відкриваємо.

Антону добре відомо, що всі ці металеві палички називаються зондами, екскаваторами й штопферами. Відомо також про відсоток інфекцій і ймовірність запалення окістя. Ще у два роки він будував іграшкові будиночки з медичних талмудів. Заспокійливим сюсюканням на кшталт «як я тебе розумію» Антона не проведеш.

— Ширше відкриваємо.

Трясця! У них колективна свідомість роботів. Вони завжди кажуть «ми» і в кожній людині бачать множину, яка дорівнює кількості зубів. Удома його мама така сама: «сідаємо їсти», «виходимо», «робимо уроки».

2

Минулого разу Антон приходив з Танею. Вона, так само як зараз Рената, чекала на нього в приймальні. Йому потрібен хтось, щоб не втекти світ за очі дорогою до клініки.

Таня була гарненькою: мала довге темне волосся, тонкі кістки — такі фігурки скульптори випилують з льоду на європейських різдвяних ярмарках. У школі Таня сиділа попереду, за другою партою. Антон витріщався на її волосся — шовкове полотно з мідними прожилками вигорілих ниток. Коли Таня до нього притискалася, навіть їхні ребра склалися, як дві гармошки: виступ — виїмка.

Але на початку одинадцятого класу в шкільному коридорі він зустрів Ренату. День був сірим, хмарним — типовий початок осені. Настрій в Антона — типовий для учня випускного класу, якому з ранку до ночі вчителі й батьки наспівують про те саме: ЗНО, вступ до вишу й розмиті перспективи майбутнього. До останніх ще як до Києва рачки. Цікаво, думав Антон, якщо він і так у Києві, куди б йому довелося повзти рачки. Він обрав би Одесу. Там море.

Він звернув увагу на спортивну м'язисту блондинку з короткою стрижкою, яка йшла коридором. Раптом хмари розійшлися й сонячне світло на мить освітило